

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Члан 1.

У Закону о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11-УС), у члану 15а став 2. број: „7.822” замењује се бројем: „10.000”.

Члан 2.

У члану 72а додаје се став 3, који гласи:

„Капитални добитак се не утврђује и не опорезује на приход остварен по основу преноса стварних права на непокретностима које је обвезник пре продаје држао у свом портфељу најмање три године.”

Члан 3.

У члану 101а ст. 1, 3. и 4. број: „7.822” замењује се бројем: „10.000”.

Члан 4.

Неопорезиви износ зараде из чл. 1. и 3. овог закона примењује се почев код обрачуна пореза на зараде остварене за месец који следи месецу у којем овај закон ступа на снагу.

Члан 5.

Капитални добитак, сагласно члану 2. овог закона, не утврђује се и не плаћа на приход остварен од дана ступања на снагу овог закона, по основу преноса уз накнаду непокретности коју је обвезник држао у свом портфељу најмање три године пре преноса извршеног уз накнаду.

Члан 6.

За 2013. годину не утврђује се и не плаћа порез на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона садржани су првенствено у потреби утврђивања висине неопорезивог износа зараде као оптимално одмереног износа у циљу фискалног растерећења зарада; пореског изузимања капиталног добитка по основу прихода од промета непокретности које је обвезник држао у свом портфељу најмање три године пре прометовања уз накнаду; ослобађања пољопривредника од обавезе плаћања пореза на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход за 2013. годину.

У том смислу, основна садржина и циљеви који треба да се остваре доношењем овог закона су следећи:

- утврђивање висине неопорезивог износа зараде као оптимално одмереног износа у циљу фискалног растерећења зарада;
- изузимање од опорезивања капиталног добитка по основу прихода од промета непокретности које је обвезник држао у свом портфељу најмање три године пре прометовања уз накнаду;
- ослобађање пољопривредника од обавезе плаћања пореза на приходе од пољопривреде и шумарства на катастарски приход за 2013. годину, што има за циљ да обезбеди подстицај за развој и инвестирање у пољопривреду.

У односу на порез на доходак грађана не постоје обавезујући прописи Европске уније са којима је потребно вршити усаглашавање.

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање прихода грађана и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

Уређивањем порескоправне материје законом, даје се допринос правној сигурности и обезбеђује доступност јавности у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

У члану 15а став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 и 91/11-УС - у даљем тексту: Закон), у погледу висине неопорезивог износа зараде, прописан је износ у висини од 10.000 динара месечно.

Уз члан 2.

У члану 72а Закона, новододатим ставом 3. прописано је да се капитални добитак не утврђује и не опорезује на приход остварен по основу преноса стварних права на непокретностима које је обвезник пре продаје држао у свом портфељу најмање три године.

Уз члан 3.

У члану 101а ст. 1, 3. и 4. Закона, у погледу висине неоопорезивог износа зараде, прописан је износ у висини од 10.000 динара месечно.

Уз члан 4.

Неопорезиви износ зараде примењује се почев код обрачуна пореза на зараде остварене за месец који следи месецу у којем закон ступа на снагу.

Уз члан 5.

Прописано је да се капитални добитак не утврђује и не плаћа на приход остварен од дана ступања на снагу овог закона, по основу преноса уз накнаду непокретности коју је обвезник држао у свом портфељу најмање три године пре преноса извршеног уз накнаду.

Уз члан 6.

Пољопривредници који порез плаћају на катастарски приход ослобађају се плаћања пореза за 2013. годину. Ослобођење по том основу било је прописано за период од 2004. године до 2012. године. На овај начин даје се подстицај за улагање у пољопривреду, имајући у виду да је катастарски приход, као основица за утврђивање пореза, низак, па приход по том основу има мало учешће у приходима од пореза на доходак грађана.

Дејство ове одредбе иде у прилог растерећењу пољопривредника од овог пореза и стимулисању за улагање у пољопривреду.

Уз члан 7.

Предложено је да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку, предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћени текст). Према важећим одредбама Закона, месечни динарски неоопорезиви износ зараде је 7.822 динара (који се примењује од 1. фебруара 2012. године) али је потребно изменити наведени износ имајући у виду закључак Социјално-економског савета Републике Србије да се Влади предложи да се повећа неоопорезиви део зараде на износ од 10.000 динара месечно. Имајући у виду потребу фискалног растерећења зарада, потребно је кроз измене и допуне Закона омогућити измену неоопорезивог износа зараде.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Оцењује се да повећање неоопорезивог цензуса зараде у висини од 10.000 динара месечно, а имајући у виду број запослених (око 1.746.000) и

садашњи неопорезиви износ, може дати евентуално смањење јавних прихода од око 450 милиона динара. Међутим, очекују се ипак позитивни ефекти у смислу стварања повољнијих услова привређивања, повећања запослености, отварања нових радних места и појаве нових привредних субјеката на тржишту који ће обезбедити већу тржишну конкуренцију, а што би требало као крајњи ефекат да има повећање по основу јавних прихода (порез на зараде и доприноси за обавезно социјално осигурање). При пореском растерећењу зарада послодавци ће свакако имати већи интерес за реалнијим исказивањем зараде и за уредније измиривање својих фискалних обавеза. Смањење сиве економије и увођење дела прихода од зараде у легалне токове опорезивања, свакако би требало, уз снижавање пореске основице, да допринесу већој финансијској дисциплини.

Процењује се да ће изузимање од опорезивања капиталних добитака по основу преноса уз накнаду непокретности коју је обвезник држао у свом портфељу најмање три године пре преноса извршеног уз накнаду, новопредложеним решењем имати неутралан ефекат на приходе буџета, имајућу у виду незнатан износ јавних прихода по том основу.

Предложено пореско ослобођење на приходе од пољопривреде и шумарства за 2013. годину, неће имати негативне ефекте на приходе буџета, с обзиром да су пољопривредници који порез плаћају на катастарски приход били ослобођени од плаћања пореза за 2004, 2005, 2006, 2007, 2010, 2011. и 2012. годину, а Законом о привременом изузимању од опорезивања порезом на доходак грађана одређених врста прихода („Службени гласник РС”, број 5/09) прописано је пореско изузимање за 2008. и 2009. годину. Иначе, порез на приход од пољопривреде и шумарства на катастарски приход има незнатно учешће у структури прихода буџета. Предложеним одредбама даје се даљи подстицај за улагање у пољопривреду с обзиром да ће пољопривредник као обвезник пореза бити растерећен ове пореске обавезе.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону

Уређивањем опорезивања прихода физичких лица, на начин како је предложено Законом, неће се негативно утицати на активности, односно пословање лица која се опорезују порезом на доходак грађана, имајући у виду да је разлог за доношење Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана повећање неопорезивог износа зараде.

2. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди

Примена Закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди, јер се уређивањем опорезивања прихода физичких лица, на начин како је предложено Законом, неће негативно утицати на активности, односно пословање лица која се опорезују порезом на доходак грађана.

3. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он стварати

Навели смо да примена Закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди.

4. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Овим законом се уређује опорезивање прихода физичких лица, а предложена законска решења немају за превасходни циљ подстицање

стварања нових привредних субјеката, с тим да предложене мере последично имају утицај на повољнији пословни амбијент за привредне субјекте - послодавце.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове, од којих су неки уграђени у овај закон. Већ је указано да се код опредељења неопорезивог износа зараде имао у виду закључак Социјално-економског савете Републике Србије, чији активни учесници су представници послодаваца и синдиката.

6. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија надлежно је за спровођење Закона, за његову уједначену примену на територији Републике, као и за давање мишљења у његовој примени.

Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и приступ информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем Закона.